

MAGAZÍN

Nemocnice
Šumperk

č. 9 / srpen 2020

5 let života
Nemocnice Šumperk

strana 6-11

„Nejraději bych byl,
kdyby mě trefilo
na atletické dráze.“

strana 12-14

100 let Vily
Hany Benešové

strana 17-20

Léky na předpis si můžete v našich lékárnách nyní rezervovat online

Obdrželi jste od lékaře eRecept? Stačí vyplnit číslo eReceptu do formuláře na www.nemocnicesumperk.cz nebo www.mapolekarna.cz a my Vám léky na vybrané pobočce připravíme. Až bude vše k vyzvednutí, kontaktujeme Vás prostřednictvím e-mailu nebo SMS zprávy. Pohodlně si tak vše objednáte z domova bez nutnosti opakované návštěvy lékárny.

NABÍZÍME

- odborný a vstřícný personál
- skladová dostupnost předepsaných léčiv
- nízké doplatky na léky pro všechny klienty
- předepsaná léčiva svévolně nezaměňujeme
- poradenství v oblasti prevence a bezpečnosti Vámi užívaných léčiv a potravních doplňků

VÝHODY KLIENTSKÉ KARTY

- okamžitá sleva při nákupu volně prodejného sortimentu
- sezónní slevové akce
- široký výběr volně prodejných léčiv, potravních doplňků, zdravotnických prostředků a dermokosmetiky

V lékárně Nemocnice Šumperk a MAPO lékárně nepotřebujete clientskou kartu, abyste ušetřili na doplácích. A to až 100 %.

**PŘI NÁKUPU NAD 400 Kč
ZÍSKÁTE 10% SLEVOU**
na veškerý volně prodejný sortiment
s výjimkou akčních produktů.

Kupón můžete uplatnit v obou
lékárnách do 30. 9. 2020.

Obě lékárny Vás zaujmou moderním a příjemným interiérem. Umožňují bezbariérový přístup a pohodlný vjezd s kočárkem.

Milý a vstřícný personál Vám poradí, rychle a odborně pro Vás přichystá individuálně připravované léčivé přípravky na základě receptury předepsané Vaším lékařem.

STAROSTA MĚSTA ŠUMPERKA VYJÁDŘIL PODĚKOVÁNÍ ZA ZVLÁDNUTÍ KORONAVIROVÉ PANDEMIE

Mgr. Tomáš Spurný poděkoval 17. června všem jednotlivcům i organizacím, kteří během koronavirové pandemie pomáhali občanům města a regionu zvládnout nastalou nelehkou situaci. Mezi oceněnými byli nejen ti, kdo šli roušky, vyráběli dezinfekční prostředky, ale také představitelé zdravotních a sociálních služeb a integrovaného záchranného systému. Poděkování směřovalo i do Nemocnice Šumperk všem zaměstnancům za výjimečné pracovní nasazení v uplynulých měsících.

PŘEDÁVALY SE CENY MĚSTA ŠUMPERKA 2019

Budově MAPO care na Fialově ulici byla udělena Cena města za rok 2019 v kategorii architektura - novostavba. Stavba se zlatými odlesky zaujme kolemjdoucí nejen čistou a moderní architekturou, ale také svým zaměřením. Najdeme zde MAPO lékárnu, plazmaferetické centrum MAPO plasma, centrum asistované reprodukce FERTIMED a specializované revmatologické pracoviště. Cenu převzal Ing. arch. Martin Šťastný, podle jehož návrhu se budova

stavěla a jménem společnosti MAPO Group a.s., která byla investorem stavby, cenu převzal MVDr. Pavel Brauner, Ph.D., člen představenstva MAPO Group.

V kategorii významný počin v sociální a humanitní oblasti byla za záchranu lidského života oceněna všeobecná sestra z ortopedického oddělení Nemocnice Šumperk Bc. Šárka Domeslová, která poskytla první pomoc dusícímu se dítěti.

Zleva: Mgr. Zdeněk Brož, Ing. arch. Martin Šťastný, MVDr. Pavel Brauner, Ph.D.

Bc. Šárka Domeslová

PODPOŘILI JSME CHARITATIVNÍ FOTBALOVÝ TURNAJ „DĚTI DĚTEM“

Nemocnice Šumperk podpořila charitativní fotbalový turnaj iniciativy „Děti dětem“, na který zavítalo 16 týmů z celé České republiky. Turnaj se uskutečnil dne 20. června na Tyršově stadionu v Šumperku pod názvem Memoriál Lukáše Příbyla.

V polední přestávce proti sobě nastoupily k benefičnímu utkání „Tým osobností DĚTI DĚTEM“ a „Tým legend FK Šumperk“, který byl výrazně posílen olympionikem a lyžařem Ondřejem Bankem a jeho bratrem Tomášem. Za tým osobností nastoupily takové hvězdy jako fotbalový reprezentant David Rozehnal, král ligových střelců Michal Ordoš, Tomáš Janotka nebo Michal Kovář. Malí fotbalisté do 8 let odcházeli s medailkami na krku a také věcnými cenami.

Nemocnice Šumperk svým finančním darem 20 tisíc korun pomohla navýšit konto sbírky, určené k pomoci rodičům a jejich dětem s velmi nákladnou léčbou, kterou pojišťovny v plné míře nehradí. Na kontě je nyní celkem 107 tisíc korun. Nemocnice se však také postarala o posílnění všech hráčů a jejich doprovodu vydatným obědem.

NENÍ RADNO ZANEDBÁVAT PREVENCI

Na preventivní prohlídku k praktickému lékaři bychom měli zamířit alespoň jednou za dva roky. Přestože s dovršením plnoletosti obvykle zdravotní problémy příliš neřešíme, nejpozději v 19 letech by měl být každý dospělý registrován u svého praktického lékaře. A jak taková preventivní prohlídka vypadá? Čeká Vás v podstatě takový příjemný rozhovor, během kterého praktický lékař doplňuje anamnestické údaje, tedy zjišťuje onemocnění v rodině, dřívější onemocnění, pracovní zatížení, návyky nebo předpokládaná zdravotní rizika.

Praktický lékař také kontroluje platnost očkování, například proti tetanu. Prohlídka je zaměřená na celkové fyzikální vyšetření včetně měření krevního tlaku, zjištění indexu tělesné hmotnosti, vyšetření moči, orientačního vyšetření zraku, sluchu a kůže. Součástí je i onkologická prevence zaměřená na zhodnocení rizik z hlediska rodinné, pracovní i osobní anamnézy. Při podezření na onkologické onemocnění nebo při pozitivní rodinné anamnéze Vám pak lékař doporučí další potřebná vyšetření.

JAKÁ DALŠÍ VYŠETŘENÍ BY MĚLA BÝT SOUČÁSTÍ PREVENTIVNÍ KONTROLY?

- Stanovení koncentrace celkového cholesterolu a tukových látek v krvi se provádí při první všeobecné preventivní prohlídce a dále ve 30, 40, 50 a 60 letech.
- Vyšetření glykemie absolvujete při první všeobecné preventivní prohlídce a potom ve 30 letech a od 40 let ve dvouletých intervalech.
- Vyšetření EKG provádí lékař ve 40 letech a potom vždy ve čtyřletých intervalech.
- Speciální test na okultní krvácení ve stolici se provádí od 50 do 55 let v jednoročním intervalu a od 55 let ve dvouletém intervalu. Od 55 let je toto vyšetření možné nahradit doporučením k provedení screeningové kolonoskopie jednou za 10 let.
- Mamografické vyšetření prsu by měly ženy absolvovat poprvé ve 45 letech a poté ve dvouletých intervalech. Vyšetření probíhá na základě doporučení gynekologa či praktického lékaře.
- Vyšetření funkce ledvin se provádí od 50 let ve čtyřletých intervalech.

Zdroj: VZP

PREVENTIVNÍ PROHLÍDKY A VYŠETŘENÍ (hrazeno ze zdravotního pojištění)

- Preventivní prohlídka praktickým lékařem
- Preventivní prohlídka gynekologem
- Preventivní prohlídka zubním lékařem
- Vyšetření EKG
- Vyšetření koncentrace tuků v krvi
- Vyšetření hladiny cukru v krvi
- Vyšetření moči diagnostickým papírkem
- Vyšetření funkce ledvin*
- Screeningové mamografické vyšetření
- Screening karcinomu děložního hrdla
- Screening karcinomu tlustého střeva **

Věk:											
15	18	30	40	45	50	55	60				
1x za 2 roky											
1x za rok											
2x za rok, 2x v těhotenství											
1x za 4 roky											
1x		1x		1x		1x				1x	
1x		1x		1x za 2 roky							
1x za 2 roky											
1x za 4 roky											
1x za 2 roky											
1x za rok											
1x za rok								1x za rok		1x za 2 roky	

* U pacientů s diabetem, hypertenzi a kardiovaskulárními onemocněními

** Vyšetření krve ve stolici, od 55 let lze nahradit kolonoskopií 1x za 10 let

NEMOCNICE ŠUMPERK

5 LET ŽIVOTA NEMOCNICE ŠUMPERK, 5 let investic do lidí, budov a přístrojů

V letošním roce uplynulo pět let od chvíle, kdy Nemocnici Šumperk a.s. převzal jediný akcionář MUDr. Martin Polach, MBA. Za těch pět let se nemocnice významně proměnila nejenom při pohledu zvenčí, ale zvýšila se také úroveň poskytované péče. To je možná ta méně viditelná, ale podstatně důležitější část vložených investic. Při této příležitosti jsme položili panu doktoru Polachovi několik otázek.

Před pěti lety jste převzal provoz šumperské nemocnice a s ním také velkou zodpovědnost za poskytování zdravotní péče pro region, ve kterém žije přes 200 tisíc obyvatel. Jaká byla Vaše základní vize?

Odpovědnost cítím od první chvíle, kdy jsem nemocnici převzal. Ale jsem lékař a také díky dřívějším zkušenostem z manažerské práce mám jasnou představu, jak by měla nemocnice fungovat ku prospěchu pacientů. Ti jsou a vždy budou nejdůležitější. V roce 2015, když jsem nemocnici přebíral, jsem učinil mnohá veřejná prohlášení vůči občanům i veřejné správě. Nastínil jsem, jak se budou vyvíjet investice do majetku, vybavení, a hlavně do zaměstnanců, kteří jsou rozhodujícím činitelem poskytované péče. To všechno je potřeba k tomu, aby z nemocnice odcházel co nejlépe ošetřený, ideálně zcela vyléčený, ale hlavně spokojený pacient s pocitem, že bylo uděláno to nejlepší pro jeho zdraví.

Jak se Vám podařilo Vaše předsevzetí naplnit? Jak se cítíte, když se areálem nemocnice projdete dnes a porovnáte to se stavem před pěti lety?

Myslím, že nejsem sám, kdo zná pohled na nemocnici dříve a nyní. Rozdíly jsou vidět už na první pohled a každý je může posoudit. Vnitřní úpravy pro komfort personálu a pacientů i zateplení fasád proběhlo na obou lůžkových pavilonech. Na budově B ve spolupráci s městem Šumperk, na budově A zcela v naší režii. Nově vybudovaný pavilon R s moderní vyšetřovací technikou je chloubou nemocnice. Budovu staré chirurgie, dnes pavilon P, se podařilo nejenom zrekonstruovat a vytvořit z ní jedno z nejmodernějších zařízení pro následnou péči v této zemi, ale byl také zachován její původní architektonický ráz, i z toho mám velkou radost. V současné době začínáme rekonstruovat pavilon D, který bude do zimy také pod novou, zateplenou fasádou. V podobném tempu hodláme pokračovat i v příštích letech.

Vyjmenoval jste vše, co je viditelné na první pohled a navozuje pocit důvěry, že areál spravuje dobrý

Superaseptický sál

hospodář. Ale zmínil jste také investice, které nejsou na první pohled viditelné. Ulehčují práci zdravotnickým i nezdravotnickým pracovníkům, zvyšují kvalitu a bezpečnost poskytované péče.

Tuto část investic, které jsou na první pohled neviditelné, považuji jako lékař za zvláště důležitou. Kvalitní vybavení a přístroje umožňují velmi přesnou diagnostiku a stejně tak přesný a bezpečný zákrok na těle pacienta. Do obojího jsme vložili značné prostředky, které posunuly medicínu v naší nemocnici o výrazný krok vpřed. Nejdříve jsme investovali do superaseptického operačního sálu, abychom minimalizovali riziko přenosu infekce. Obrovským pokrokem bylo pořízení magnetické rezonance do pavilonu R. Tato nesmírně přesná diagnostická metoda ušetřila našim pacientům stovky kilometrů cestování za vyšetřením do jiných nemocnic. Pokračovali jsme nákupem dalších, moderních a šetrnějších rentgenových přístrojů, investovali jsme do nových operačních nástrojů, nakoupili přístroje pro plicní ventilaci pacientů a mnoho dalšího. Pro zlepšení komfortu dlouhodobě ležících pacientů jsme pořídili speciální lůžka s matracemi, které snižují riziko vzniku proleženin, což bývá nejčastější komplikací.

V roce 2017 jste přenesl břemeno řízení nemocnice na syna, JUDr. Martina Polacha, který se stal předsedou představenstva. Předat řízení není lehký okamžik v běžné obchodní společnosti, natož v nemocnici, kde je obrovská odpovědnost za životy a zdraví pacientů,

ale také za to, že více než tisíc zaměstnanců bude mít každý měsíc svoji výplatu. Především také za to, že tento areál, ve kterém se pohybuje denně více lidí než v mnohých samosprávných obcích, bude fungovat 24 hodin denně ve prospěch všech, kdo potřebují zdravotní péči. Jak hodnotíte toto tříleté období?

Předání řízení nemocnice jsem samozřejmě dobře zvážil. Syn působil dva roky na pozici místopředsedy představenstva a chod nemocnice velmi dobře zná. Sám působím nadále v dozorčí radě a jsem o veškerém dění podrobně informován. Při příležitosti tříletého působení JUDr. Martina Polacha ve vedení nemocnice jsem shrnul vše, co se za poslední tři roky událo. Když uděláte takový krok, často jste sami překvapeni, kolik věcí se změnilo. Jak velké investice do nemocnice proudily, jak se zvýšil počet zaměstnanců, jak se zvýšily počty ošetřených pacientů a s tím i obrát financí, nebo jak se zkvalitnila poskytovaná zdravotní péče. Ten posun je obrovský ve všech směrech. Za to bych chtěl mému synovi velmi poděkovat, ale poděkování patří také celému vedení nemocnice a veškerému lékařskému, nelékařskému i technicko-provoznímu personálu za naplňování vizí a strategických záměrů nemocnice. Nejde o úspěch jednotlivce, ale celého týmu.

Pojďme se tedy společně podívat, co se odehrálo v nemocnici za poslední tři roky pod vedením JUDr. Martina Polacha.

Mikrobiologická laboratoř

Magnetická rezonance

2017

V areálu nemocnice byl spuštěn kompletní provoz nového pavilonu R, ve kterém jsou umístěny odborné ambulance porodnicko-gynekologického oddělení, dětského oddělení, lékárna, diabetologická ambulance a kardiologie, ale především je zde nejmodernější pracoviště magnetické rezonance a mamograf. Celková investice do tohoto pavilonu včetně zdravotnické techniky přesáhla 150 milionů korun.

Nemocnice Šumperk obhájila akreditaci pro specializační vzdělávání lékařů v oboru klinické biochemie, gastroenterologie, pneumologie a ftizeologie. Nemocnice Šumperk rovněž na podzim roku 2017 úspěšně otevřela novou angiologickou ambulanci.

Sociální úsek, kde je patnáct lůžek, prošel kompletní rekonstrukcí.

V oblasti kvality a bezpečí poskytovaných služeb se Nemocnice Šumperk umístila v celostátním hodnotícím projektu Nemocnice ČR 2017 HealthCare Institutu (nezisková organizace napomáhající rozvoji kvality péče o pacienty v ČR), na **1. místě v hodnocení ambulantních pacientů v Olomouckém kraji a 2. místě v hodnocení hospitalizovaných pacientů v Olomouckém kraji.**

Byla vybudována mikrobiologická laboratoř, která v témže roce úspěšně splnila podmínky akreditace ČIA a stala se tak plnohodnotným oddělením v rámci nemocnice.

Vedení nemocnice se dohodlo s městem Šumperk na odkupu budovy „staré chirurgie“, která v areálu chátala více než 25 let. Zastupitelům představilo svůj záměr, budovu zrekonstruovat a otevřít nový moderní pavilon dlouhodobé ošetrovatelské péče.

2018

Došlo k dokončení dvouletého dotačního projektu „Návazné péče“, v rámci kterého získala nemocnice 323 nových přístrojů v celkové hodnotě 126 milionů korun. Byly zakoupeny nejmodernější ultrazvuky, 152 ks moderních elektrických lůžek včetně těch resuscitačních pro anesteziologicko-resuscitační oddělení, vesmírný chodník pro rehabilitační oddělení a další přístroje.

Byla zahájena rekonstrukce budovy „staré chirurgie“, nyní označené jako pavilon P.

Nemocnice Šumperk ve spolupráci s městem Šumperk dokončila na přelomu roku 2017 a 2018 **zateplení pavilonu B.** Díky sedmnáctimilionové investici se pavilon dočkal nové fasády, oken, žaluzií, ale třeba i klimatizačních jednotek či protipožárních úprav.

Byl zahájen plný provoz 23 ošetrovatelských lůžek na detašovaném pracovišti v Zábřehu.

Došlo k otevření odloučeného pracoviště oční ambulance v Bruntále v návaznosti na péči, která do té doby byla šumperskými lékaři poskytována v rámci jiného zdravotnického zařízení.

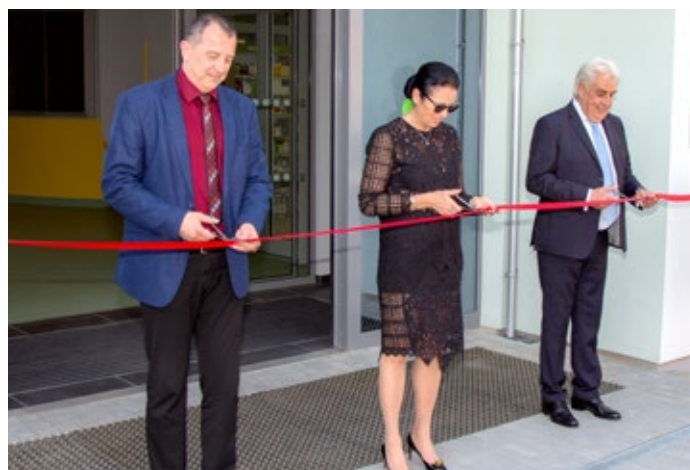
Nemocnice Šumperk získala povolení od Státního ústavu pro kontrolu léčiv k provozování distribučního skladu léčiv včetně vybudování zázemí dle požadavků platné legislativy.

V rámci rozvoje kardiologie **obhájila Nemocnice Šumperk statut Centra implantace/reimplantace kardiostimulátorů** dle nových požadavků odborné společnosti.

Nemocnice Šumperk obhájila legislativní požadavky na poskytování zdravotní péče, 26. 9. 2018 získala **nové oprávnění k poskytování zdravotních služeb ve všech oborech poskytované péče** jako doposud. Splnila tak nejen technické, přístrojové, ale také personální podmínky pro poskytování zdravotní péče. V rámci specializovaných

Pavilon R

Slavnostní otevření pavilonu R, zleva: Mgr. Zdeněk Brož, MUDr. Dana Polachová, MUDr. Martin Polach, MBA

ambulantních provozů zaregistrovala např. obor dětské endokrinologie a diabetologie, dětské kardiologie či revmatologie nebo angiologie.

Nemocnice Šumperk absolvovala v pořadí již 5. reakreditační audit, ve kterém úspěšně obhájila certifikát kvality a bezpečí vydaný na další 3 roky.

Nemocnice Šumperk se zapojila do pilotního projektu pod záštitou MPO a MZČR **„Zvláštní postupy pro vysoce kvalifikované zaměstnance z Ukrajiny“** a vyčlenila samostatný speciální tým pro podporu náboru, získávání, nástupu, vzdělávání a adaptace nových všeobecných sester

Ošetrovatelský úsek, detašované pracoviště Zábřeh

Pavilon B

z Ukrajiny. Tým „Ukrajina“ připravil organizovaný program teoretické a praktické části adaptace cizinců, který zahrnuje i osnovy výuky pro získání aprobační zkoušky. Cílem bylo co nejrychlejší začlenění do provozu. Dílčím cílem si tým stanovil připravit jedince na aprobační zkoušky do 1 roku od nástupu.

2019

Po celý rok probíhala rozsáhlá rekonstrukce budovy staré chirurgie v areálu nemocnice.

Lůžkový pavilon A získal novou fasádu, okna i zesílenou izolační vrstvu. Revitalizace nemocniční budovy přišla na téměř 23 milionů korun, přičemž 30% úhrada proběhla v rámci dotačního programu. Úpravy, které vedly ke zvýšení komfortu pacientů, byly provedeny i na odděleních uvnitř pavilonu.

Největší investiční akcí v rámci nákupu zdravotnické techniky se v roce 2019 stala nutná **obměna CT přístroje a skiagraficko-skiaskopické sklopné stěny** v celkové ceně přístrojů téměř 21 milionů korun.

V průběhu roku jsme začali spolupracovat i s externími agenturami, ale především **osobní návštěvy členek týmu na Ukrajině,** podpořené vedením nemocnice, pomohly navázat nové kontakty se zájemci o práci v naší nemocnici.

Nemocnice Šumperk disponovala v nepřetržitém provozu 376 lůžky akutní péče, 80 lůžky následné péče s možností budoucího rozšíření na 114 lůžek. V rámci rozšíření spektra svých ambulantních služeb zřídila více než 40 odborných ambulantů napříč jednotlivými odbornostmi

Pavilon A

(v současné době již i ve městě Zábřeh, Bruntál a Olomouc).

V tomto roce získala Nemocnice Šumperk status Centra biologické léčby na kožním a gastroenterologickém oddělení.

Od 1. září 2019 bylo otevřeno odloučené **pracoviště urologické ambulance v Olomouci, vlastní ordinace praktického lékaře** v Šumperku a byly započaty plány k projektu **jednodenní péče** v oborech ortopedie a traumatologie pohybového aparátu, chirurgie, urologie, gynekologie a porodnictví.

V rámci rozvoje oboru hematologie a transfúzního lékařství otevřela Nemocnice Šumperk přímo v areálu vlastní plazmaferetické centrum. Během roku 2020 se plánuje připravit pro dárce i odběrové místo plné krve. Hlavním důvodem tohoto rozhodnutí vedení společnosti je především soběstačnost v oblasti zajištění dodání krevních derivátů pro potřeby pacientů naší nemocnice.

Sociální úsek

Plazmaferetické centrum

Interná Zábřeh

Nemocnice Šumperk byla koncem roku 2019 zařazena do páteří sítě „nepostradatelných nemocnic“ v rámci celé ČR. Její důležitost se v plném důsledku projevila nadcházející jaro spojené s pandemií COVID-19.

Nemocnice Šumperk se stala od 1. ledna 2019 100% vlastníkem společnosti Interná Zábřeh s.r.o., která poskytuje péči na 65 sociálních lůžkách a 20 lůžkách ošetrovatelské péče.

V oblasti kvality a bezpečí poskytovaných služeb získala Nemocnice Šumperk 17. září 2019 důležité ocenění absolutního vítěze projektu Bezpečná a kvalitní nemocnice 2019 od České společnosti pro akreditaci ve zdravotnictví s.r.o.

Dne 3. prosince 2019 obdržela Nemocnice Šumperk certifikát bezpečnosti a kvality od společnosti B. Braun Medical s.r.o. za zásadní zvýšení ochrany zdravotnického personálu a pacientů před chemickou kontaminací při přípravě a aplikaci cytotoxických léčiv zavedením bezpečnostních víceramenných infuzních setů.

2020

Do provozu byl uveden pavilon P, největší dokončená investiční akce v historii nemocnice. Nový pavilon nabízí celkem 92 lůžek následné ošetrovatelské péče. V přízemí pavilonu se nachází lůžka následné intenzivní a ventiláčnické péče a dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče.

Začaly práce na zateplení pavilonu D za téměř 11 milionů korun, ve kterém sídlí centrální laboratoř, hematologická ambulance a oční oddělení.

Odběrové místo pro dobrovolné dárce krve, které bude sloužit pacientům naší nemocnice, bude spuštěno na konci roku. V současné době již probíhá rekonstrukce prostor.

Postupně je zaváděn projekt jednodenní péče v oborech chirurgie, urologie, ortopedie a traumatologie pohybového aparátu, gynekologie a porodnictví. Pro Nemocnici Šumperk to znamená další doplnění komplexnosti poskytovaných služeb.

Byla zajištěna špičková kvalita operačních nástrojů a bezpečnost při operacích. Nemocnice Šumperk si jako první zdravotnické zařízení v Česku a ve střední Evropě pronajala od výrobce instrumentária celkem 3483 kusů operačních nástrojů. Důvodem k tomuto rozhodnutí bylo jak zajištění špičkové kvality instrumentária, tak optimalizace jednotlivých operačních sítí. Obměna vedle významné finanční úspory garantuje rovněž kvalitní pravidelný autorizovaný servis.

Celosvětová pandemie COVID-19 zasáhla také naši nemocnici. Bylo to těžké období, které nemocnice úspěšně a se ctí zvládla. Práce zdravotníků se v těchto nesmírně náročných podmínkách posunula na vyšší úroveň. Nemocnice Šumperk se v jednu dobu stala nedobytnou pevností, která chránila zdraví svých pacientů, ale také

personálu. Vedení společnosti tuto pandemii ustálo včetně zajištění ekonomické stability nemocnice.

Díky pandemii se nábor v rámci projektu Ukrajina zpomalil, ale nezastavil. Během let 2019/20 nastoupilo celkem 21 nelékařských zdravotnických pracovníků. Dlouhodobě stabilizovaných je u nás 7 všeobecných sester včetně jednoho fyzioterapeuta. Ne všichni novou životní etapu zvládnou. Je nutno počítat s fluktuací cizích státních příslušníků, a to zejména z důvodu nezvládnutí odloučení v rámci vazby na rodinu, zcela odlišných pracovních, sociálních i kulturních podmínek a okolností práce v ČR.

Pane doktore, to opravdu není málo. Laťka je už teď nasazena hodně vysoko. Jakým směrem se bude nemocnice ubírat v příštích letech?

Letošní pandemie COVID-19 naše plány poněkud přibrzdila. Některé akce proto budeme finalizovat až na konci letošního roku a v roce příštím. Také budeme muset počkat na hospodářský výsledek aktuálního roku, který bude zcela jistě ovlivněn několika měsíci omezeného provozu nemocnice. Nicméně naší strategií je dále postupně modernizovat areál nemocnice, nadále zlepšovat přístrojové vybavení a metody léčby podle nejnovějších trendů. Vytvářet podmínky pro naše zaměstnance, aby pro ně práce v nemocnici byla nejenom profesní výzvou, ale aby je opravdu těšila. Na prvním místě veškeré naší snahy bude vždy spokojený pacient, který bude mít při ošetření v ambulanci i na lůžku pocit důvěry, vzájemného porozumění a bude odcházet s přesvědčením, že mu byla poskytnuta nejlepší možná péče.

Práce operatérů se špičkovými nástroji

Pavilon P, ošetrovatelský úsek

Pavilon P

„NEJRADĚJI BYCH BYL, KDYBY MĚ TREFILO NA ATLETICKÉ DRÁZE,“

říká se smíchem čtyřiaosmdesátiletá legenda šumperské atletiky „Květoš“ Vykydal

Středoškolský učitel, sportovec, atlet, Květoslav Vykydal zasvětil celý svůj profesní a do značné míry i osobní život sportu. Přivedl na atletickou dráhu a různá jiná sportoviště stovky svých studentů. Odučil tisíce hodin tělesné výchovy na šumperském gymnáziu. Na jeho tělocvik se vždy těšili sportovně založení jedinci. Dokázal ale motivovat a ukázat krásu sportu a pohybu i těm, kterým fyzická aktivita nebyla na počátku úplně blízká. „Květoš“, jak ho znají generace studentů a sportovců od počátku šedesátých let, vždy byl a stále zůstává vzorem člověka, který dokáže lidi ke sportu strhnout svým vlastním příkladem. Patří ke vzácné kategorii lidí, která formuje a vychovává své okolí již samotnou svojí existencí. Ke sportovním aktivitám přivedl také celou svoji rodinu. Manželku, tři děti a jejich potomky. Všechny děti vystudovaly, jak jinak, vysoké školy se zaměřením na tělesnou výchovu a sport, a profesně se těmito aktivitám věnují. Jeho vnukem je Pavel Pumpřla, dlouholetý kapitán reprezentačního basketbalového týmu a další vnuk Radek začíná být také basketbalovou hvězdou.

Díky sportovním aktivitám a příkladné životosprávě se „Květoš“ celý život těší výbornému zdraví. A pokud se potkal se zdravotním problémem, pak se týkal běžného sportovního opotřebení organismu. Také tak trochu odmítá vzít na vědomí svůj věk, stále trénuje nejen své svěřence, ale i sám sebe a v posledních desítkách let vozí pravidelně medaile z evropských i světových šampionátů ve své věkové kategorii.

Co Vás osobně přivedlo k pohybu a sportu? Kdy jste se rozhodl, že se sport stane Vaší celoživotní profesí? Začátky mého sportování se váží na Sokol v rodném

Austrálie 2016 - trojskok

Krumsíně na Prostějovsku. Pokud jsem právě nemusel pomáhat doma, trávil jsem svůj volný čas na „Sokoláku“, což bylo hřiště v naší obci. Hráli jsme hlavně volejbal, na gymnastiku jsme chodili do kryté Sokolovny. Později, když už jsem studoval na gymnáziu v Prostějově, prosadili jsme si také koše na basketbal. K Sokolu patřil také společenský život a celodenní pěší výlety, třeba na Bouzov nebo Macochu. Během studií na gymnáziu jsem nepřipouštěl jinou variantu, než studovat v Praze na Fakultě tělesné výchovy a sportu.

Vystudoval jste Fakultu tělesné výchovy a sportu (FTVS) na UK v Praze, což vždy byla nejprestižnější tělovýchovná fakulta u nás. Jak náročné bylo v padesátých letech studium na této instituci? Jak vidíte absolventy vysokoškolských tělovýchovných oborů v dnešní době? Dostat se ke studiu na FTVS bylo v té době velmi náročné. Škola byla zaměřena spíše na vrcholové sportovce. Také proto se mi podařilo přijetí až napodruhé. Uchazeč musel prokázat opravdu vynikající sportovní výkonnost a samozřejmě všestrannost. Průběh studia se nedá se současností vůbec srovnat. Během studia vládla disciplína velmi blízká té vojenské. To platilo i na všech sportovních kurzech. Nějaké večírky ve spojení s alkoholem během kurzů vůbec nepřicházely v úvahu. S dnešním, poněkud „bohémským“ přístupem, bychom tenkrát neuspěli. Učili

nás špičkoví pedagogové. Reprezentační trenéři, sportovní teoretikové, autoři učebnic, ze kterých se čerpá dodnes. Žádaly se po nás náročné výkony nejen na sportovištích, ale také u zkoušek z anatomie, fyziologie a dalších teoretických předmětů. Jména Dostál, Vomáčka, Fleischmann znají celé generace absolventů tělovýchovných oborů.

Jakým řízením osudu jste nastoupil jako středoškolský učitel na šumperské gymnázium? Ve kterém roce? A jak vzpomínáte na své učitelské začátky?

Začátek šedesátých let byla doba umístěnek. Jednoduše jste dostali papír a tam bylo napsáno, kam půjdete pracovat. Ten můj měl adresu Šumperk. Nenastoupil jsem ale hned na gymnázium. Rok jsem pracoval jako trenér sportovního střediska při Okresním výboru ČSTV. Na gymnázium mě později přivedl kolega Josef Vepřek v roce 1962. Učení mě od počátku bavilo, měl jsem sport opravdu rád a také jsem vždy byl rád v kontaktu s mladými lidmi. Jediným problémem bylo, že studenti, kteří mě znali ze stadionu, mi automaticky tykali. Mně to vůbec nevadilo, ale některým kolegům a tehdejšímu vedení školy se to líbilo už méně a měl jsem s tím trochu problém.

V té době jste také trénoval a sportoval s plným nasazením. Co bylo Vaší hlavní disciplínou? Vzpomenete si na své největší úspěchy na atletické dráze?

Mojí hlavní disciplínou bylo 400 metrů překážek. V této disciplíně jsem získal titul mistra Moravy. Pamatuji si, že to bylo v Opavě za hodně těžkých podmínek na rozmoklé škvárové dráze. O nějakém umělém povrchu se v té době ještě nikomu ani nezdálo. Postoupil jsem na mistrovství republiky, ale tam mě potkala smůla. V nadějně pozici před cílem jsem si natrhnul sval a ze závodu nedobrovolně odstoupil. Závodil jsem i v desetiboji, vždy mě bavila všestrannost. Krásná byla i éra „odznaků zdatnosti“, kde jsem mohl svoji všestrannost uplatnit a bojoval vždy o první místa v republice. Byli jsme také vždy skvělí jako okresní tým, který byl tvořen desítkami závodníků všech kategorií. Největší veteránský úspěch jsem si přivezl vloni z mistrovství světa z australského Perthu v kategorii nad 80 let. Zlato za trojskok, výšku a stříbro za skok o tyči.

Za posledních šedesát let prošly Vaší tréninkovou skupinou stovky atletů a atletek. Zůstali Vám v paměti někteří z nich?

Možná jich byly spíše tisíce. Nejvíce si pamatuji na ty první svěřence. Trénovali jsme společně a mnozí z nich dosáhli na medaile z národních soutěží a oblékli reprezentační dres. Řada z nich po ukončení aktivní kariéry měla a stále má co do činění se sportem. Nejlepší šumperský sprinter té doby, Zdeněk Josefík, absolvoval tělovýchovná studia v Bratislavě. Kromě výuky tělesné výchovy na

vysoké škole byl kondičním trenérem reprezentačního basketbalového týmu Švédska a předtím mistrovského ruského Jekatěrinburgu. Jirka Menšík, který u mě začínal s desetibojem, byl později reprezentantem v trojskoku. Vzpomínám také na Jirku Braunera a Vildu Medřického, kteří tvořili vynikající sprinterskou dvojici i v atletickém týmu gymnázia. Na výsledky studentských atletických týmů šumperského gymnázia jsem zvláště hrdý. Za dobu mého působení přivezli 37 medailí z republikových finále v konkurenci všech středních škol. Další medaile vozili ze soutěží ve šplhu, silovém víceboji a mnoha dalších. Když se ohlédnu zpět, dělá mi to opravdu nesmírnou radost.

Jak se změnil přístup dnešních dětí ke sportu?

Myslím, že je důležité děti k pohybu dobře motivovat. Každý se nemůže stát vrcholovým sportovcem, ale každý si může najít pohybovou aktivitu, která bude přiměřená jeho schopnostem. Pedagog by měl takovou činnost každému ukázat a navést ho na správnou cestu. Jsem i v současné době optimista, daří se mi tímto způsobem mladé lidi k pohybu motivovat stejně, jako před desítkami let.

Jaké sporty byly populární dříve a jak je to nyní?

Fotbal, basketbal, volejbal, nějaké prvky z házené – to byl vždy herní základ hodin tělesné výchovy. K tomu jsme přidávali postupně atletické disciplíny, gymnastiku, všeobecnou obratnost, posilování, šplh atd. Před několika málo desítkami let se objevil florbal, který má tu výhodu, že ho každý může hrát téměř okamžitě. Je dobré, že se u toho mohou všichni hýbat, ale nemělo by se to stát jedinou náplní hodin. Mimo výuku se objevilo hodně individuálních sportů, které přinesla doba – skateboarding, kolečkové brusle, U-rampy a mnoho dalších, které dříve nebyly vůbec známe.

Příští rok Vám bude 85 let. Jakou roli hraje sport ve Vašem současném životě?

Už to se mnou asi jiné nebude. Na jiné koníčky mi nějak nezbyl čas, tak budu se sportem pokračovat, dokud to půjde. Nejde a nikdy přitom nešlo jenom o běhání po dráze. Jezdili jsme každoročně s tréninkovou skupinou na týden do Tater, i když i tam jsme často běhali. Ukazatele vzdálenosti jsou tam v hodinách a minutách, tak jsme je vždy chtěli stáhnout na minimum. Vystoupali jsme také „po svých“ na Lomnický štít a zpět, což už dnes je možné jen obtížně zažít. Výsledkem bylo také stmelení týmu. Atletika je individuální sport, ale vytváření vztahů je stejně důležité, nakonec možná pro život ještě důležitější než absolutní výkon. Také díky tomu desítky mých bývalých svěřenců vystudovaly tělesnou výchovu jako pedagogický obor a působí po celé republice.

Velkou motivací jsou pro mě veteránské soutěže. Účastním se jich pravidelně od svých 40 let. Díky tomu mám dnes kamarády po celém světě, setkáváme se pravidelně na mezinárodních závodech. Pravidelně soupeřím s kolegou z Japonska, do mé kategorie patří také dva výborní Norové, se kterými se přátelím.

V posledních letech jste ale také vyhledal zdravotní pomoc v naší nemocnici. Čeho se Váš problém týkal?

Většinu svého života jsem se těšil pevnému zdraví. Poprvé jsem potřeboval pomoci ještě v době své aktivní kariéry

Austrálie 2016 – zazněla česká hymna

v sedmdesátých letech, když jsem měl problém s Achillovou šlachou. Tu mi vyléčil na ortopedii MUDr. František Hatoň. Poradil si s tím na výbornou a už nikdy poté jsem s tímto častým atletickým zraněním neměl problém. V posledních letech jsem absolvoval krátkou hospitalizaci, trochu se mi točila hlava. Výhodou je, že mám na všech odděleních své bývalé studenty, kteří jsou dnes výborní lékaři.

Před několika měsíci jsem zjistil, že se zadýchávám, když jdu do schodů nebo když mám opakovaně zvednout těžší břemeno při posilování. Také na dráze při překážkovém běhu mi trochu chyběl dech. Tak jsem problém konzultoval s lékaři z interny a dvakrát jsem absolvoval v krátké anestezii zákrok na kardiologii, který měl za cíl upravit srdeční činnost. Principem je jakýsi „restart“ srdeční činnosti za účelem správné souhry srdečních síní a komor. Poprvé jsem zákrok absolvoval s primářem Františkem Novákem a podruhé s primářem Jiřím Kopeckým. Po prvním zákroku jsem pocítil zlepšení ihned, po tom druhém po několika dnech. Dnes už zase můžu sednout na elektrokolo a našlapat 60 km po okolních cestách.

Na vyšetření a zákroky chodím do nového pavilonu R na oddělení kardiologie. Těší mě nejenom vysoká úroveň poskytované zdravotní péče, ale také prostředí, které má opravdu úroveň 21. století. Se stejným potěšením si prohlížím rekonstrukci „staré chirurgie“ a její přeměnu v moderní pavilon ošetrovatelské péče a také opravené lůžkové pavilony.

Jaké jsou Vaše sportovní plány v nejbližší budoucnosti?

Ještě na jaře jsem si myslel, že budu stát u Niagarských vodopádů a nic z toho není. Právě v této době jsem totiž měl být v Torontu na světovém šampionátu veteránů. Bohužel to kvůli světové pandemii koronaviru není možné. Tak svou přípravu zaměřuji na příští rok, kdy se koná světový šampionát v Jižní Koreji na otevřeném hřišti a v kanadském Edmontonu v hale. Příští rok tak trochu „omládnu“, budu prvním rokem v kategorii nad 85 let. Tak snad budu mít šanci na nějaký další cenný kov. Do té doby budu závodit u nás doma na veteránských soutěžích.

Psychologickou přípravu budu nadále absolvovat při partiích taroků, kterými se pravidelně udržuji v kondici se svojí „tarokovou“ partou, kterou samozřejmě tvoří všichni bývalí atleti.

PAPRSEK, KTERÝ LÉČÍ

Dlouhodobou spoluprací Nemocnice Šumperk a jediného Protonového centra v České republice nám přiblíží rozhovor s primářem urologického oddělení MUDr. Martinem Kaňou, primářem onkologického oddělení MUDr. Karlem Vepřkem a primářem Protonového centra v Praze MUDr. Jiřím Kubešem, Ph.D.

Pane primáři Kubeši, na jakém principu protonová léčba funguje a jak probíhá?

Jednou z nosných diagnóz je pro protonovou radioterapii ve všech světových centrech karcinom prostaty. Důvody jsou primárně fyzikální – protony končí v prostatě a dále nepokračují. Tím se prostata s nádorem ozáří s menší zátěží zdravých tkání než při jiných formách radioterapie. Účinnost tohoto ozáření je vysoká, samozřejmě je dána stadiem onemocnění. Důležité je, že protony mají z dostupných způsobů léčby nejnížší riziko nežádoucích účinků na močovém ústrojí, zejména močové inkontinence a zároveň nejnížší riziko vzniku problémů v sexuální životě. Kvalita života po léčbě je tak ve většině případů zachována. Kromě toho je léčba zcela ambulantní. Vyžaduje pět nebo dvacet jedna léčebných návštěv, podle pokročilosti onemocnění. Pokud vůbec, tak je léčba provázena pouze drobnými obtížemi. Pacienti tak nemusí měnit své životní návyky včetně možnosti pracovat v průběhu celé léčby. Jsme rádi, že prostřednictvím spolupracujících kolegů v Nemocnici Šumperk je tato metoda dostupná i pro nemocné z Olomouckého kraje.

Jak je to s úhradami zdravotních pojišťoven?

„Protonová léčba je ze zákona hrazena zdravotními pojišťovnami a je tedy dostupná všem občanům České republiky,“ uvádí Jiří Kubeš.

MUDr. Jiří Kubeš, Ph.D.

Proč zrovna Protonové centrum v Praze? Jak dlouho spolupracujete a jak navázání spolupráce probíhalo?

Protonové centrum je v celé České republice pouze jedno jediné. První pacienti z Nemocnice Šumperk směřovali do Protonového centra již před čtyřmi lety. „Poslední rok ale spolupracujeme intenzivněji,“ chválí sehnatost obou týmů Martin Kaňa. „Spolupráce s Protonovým centrem, našimi lékaři urologie a radiodiagnostického oddělení, je velmi dobrá,“ potvrzuje Karel Vepřek.

Pane primáři Vepřku, jaké pacienty do Protonového centra odesíláte? Jak probíhá jejich předávání?

Pacienty s karcinomem prostaty řešíme na tvz. onko-urologickém semináři, kde plánujeme další diagnostické a terapeutické postupy. Po biopsiích prostaty eventuálně po operacích prostaty následuje proces stanovení rozsahu samotného onemocnění. Pacienti standardně podstupují biochemická vyšetření, CT břicha a pánve nebo magnetickou rezonanci pánve a scintigrafii skeletu. Cílem

vyšetření je zjistit rozsah onemocnění, velikost prostaty, postižení pouzdra prostaty, semenných váčků, lymfatických uzlin a postižení kostí. Následuje rozhovor s pacientem, kde na základě výsledků vyšetření společně rozhodneme o způsobu léčby. Jednou z možností léčby je radioterapie. Do Protonového centra Praha odesíláme k radioterapii pacienty především s nízké rizikovými karcinomy. Pokud není radioterapie vhodná, jsou léčeni jinými způsoby. Pacienty odesíláme ke konzultaci do Protonového centra po telefonickém objednání nejen z okresu Šumperk, ale i Jeseník a Bruntál.

Máte zpětnou vazbu na průběh léčby jednotlivých pacientů?

„Samozřejmě. Kontakt s pacientem je kontinuální a nejen my, ale i specialisté z Protonového centra, je aktivně a pravidelně sledujeme,“ doplňuje Martin Kaňa.

Zdroj: Proton Therapy Center Czech s.r.o.

NAŠ TÝM

CHTĚL POMOCI, ALE SÁM POMOC NAKONEC POTŘEBOVAL

Monika Všetická pracuje v Nemocnici Šumperk jako všeobecná sestra v hematologické ambulanci. Od svých kolegů se odlišuje tím, že má za sebou nejen pro sebe, ale i svou rodinu nezapomenutelný příběh. Takový, který se navždy zapsal do jejich životů a změnil jejich svět. Příběh o darování kostní dřeně totiž nemůže vyprávět každý.

Co Vás k darování kostní dřeně přimělo?

Kostní dřeň jsem asi před dvaceti lety darovala svému bratrovi. Celé se to semlelo tak rychle, že prvotní šok, který zavládl naší rodinou nikdy nezapomenou. Když byl bratr v maturitním ročníku, rozhodli se se spolužáky, že udělají dobrý skutek a půjdou darovat krev. Krev kluci darovali, všichni po odběru odešli domů, až na mého bratra, toho si nechali v nemocnici. Z rozborů krve zjistili, že má leukémii. Pro celou naši rodinu to bylo neuvěřitelné zjištění. Proč? Protože to byl sportovec, který hrál hokej a nikdy si na nic nestěžoval. Neměl ani žádné příznaky tohoto onemocnění. Občas mu prý z nosu tekla krev, ale kterému hokejistovi netekla.

Co následovalo po této šokující zprávě?

Okamžitě se začal hledat nejvhodnější dárce. V první řadě se zkouší rodiče a sourozenci, takže jsme společně absolvovali testy. Rodiče sice vhodnými dárci nebyli, zato já ano. Takovou radost, jakou jsme měli z této zprávy, snad nelze ani popsat. Okamžitě jsem podstoupila další sérii testů, kde musela nastat shoda ve více znacích. Jedná se pouze o testy z krve, takže to nebylo nijak náročné nebo bolestivé. Asi půl roku trvalo, než došlo k samotnému darování. Nejdříve totiž musela být u bratra zahájena

terapie, aby mou kostní dřeň mohl přijmout. Bohužel po roce od darování se mu leukémie vrátila zpět. Museli jsme tedy celý proces absolvovat znovu. Bylo to náročné pro nás pro všechny, ale od té doby je bratr zdravý a žije život bez omezení.

Měla jste z darování strach? Co poradíte těm, kteří o tom uvažují?

Obavy ze samotného darování jsem měla a ne malé. Vše ze mě ale opadlo v momentě, kdy mi lékaři celý postup vysvětlili. Řekli mi krok po kroku, co mě čeká a na co se mám připravit. Navíc, když si uvědomíte, že jediné na Vás závisí lidský život, a dokonce život vlastního bratra, všechno strach jde stranou. Příprava a samotný odběr nejsou skutečně nijak zatěžující ani bolestivé záležitosti. Není čeho se bát. Pokud jste mladí a zdraví, zaregistrujte se mezi dárce kostní dřeně. Třeba budete moci i Vy zachránit někomu život a stanete se pro něho jedinou nadějí. Ze svého okolí neznám nikoho, kdo by kostní dřeň daroval, ani nikoho, kdo by byl v registru dárců. Není čas to změnit?

Víte, že i v naší nemocnici registrujeme dárce kostní dřeně? Zavolejte nám na tel.: 800 500 005 nebo napište na hto@nemocnicesumperk.cz.

100 LET VILY HANY BENEŠOVÉ

Také si vzpomínáte, jak jste jako děti chodili každý rok na pravidelné lékařské a zubní prohlídky se školní třídou do dětského zdravotnického střediska, kterému se ani po dobu čtyřiceti let komunismu nepřestalo říkat „Hana Benešová“? Samozřejmě ho rodiče s dětmi navštěvovali i v případě akutní potřeby.

Jako zdravotnické zařízení fungoval tento dům od roku 1946. Byl pojmenován po manželce tehdejšího prezidenta Edvarda Beneše, paní Haně Benešové, která se, jak bývá u prvních dam zvykem, věnovala charitě a dobročinnosti. O tom, jak získalo zdravotnické zařízení svůj název, se můžeme dozvědět z následující citace. „Při audienci šumerské delegace dne 26. března 1946 u pana prezidenta byla požádána pí Hana Benešová, aby svolila, aby nový léčebný ústav nesl její jméno. Otevření ústavu se stalo slavnostně dne 29. září 1946“. (VOBECKÝ, Alois: Léčebný dům Hany Benešové v Šumperku. In: JERSÁK, J. (red.): Šumersko. Šumperk 1946, s. 23.). Ze stejného zdroje se můžeme dozvědět další zajímavé informace. „Nemalou měrou přispěla k vnitřnímu zařízení i akce UNRRA, která darovala nejmodernější typ roentgenového přístroje, mikroskop, horské slunce a jiné.“ UNRRA neboli bezplatná pomoc OSN po druhé světové válce. Dále se také můžeme dočíst, že zařízení původně sloužilo nejenom dětem, ale i široké veřejnosti a byla to vlastně malá nemocnice se značným rozsahem oborů. Jako zdravotnické středisko pro děti se profilovalo až v pozdějších letech.

Karl Strobach ml. s manželkou Agnese

Celé generace dětí a rodičů si pak pamatují laskavé paní doktorky a sestřičky, které malým pacientům pomáhaly překonat bolesti a nemoci. V Haně Benešové působila dlouhá léta například paní doktorka Brožová, Křikalová, Totinová, Bukvová, Adamová, Nohelová a mnoho dalších. Na zubním oddělení pak například MUDr. Hajčmanová a Sněžná. V současné době zde působí jako dětské lékařky MUDr. Polachová, Lucká a Kocourková. Najdeme zde také kožní ambulanci, ortodoncii, zdravotní kosmetiku a logopedii.

Pokud ale mluvíme o stoletém výročí, chceme vyzdvihnout nádhernou architekturu a vysokou užitnou hodnotu budovy, která byla postavena v roce 1920. Nechal ji postavit tehdejší ředitel Olšanských papíren Ing. Karl Strobach, který si ku pomoci přizval významného vídeňského architekta Georga Bergera. Ten byl v té době oblíbeným šumperským architektem a jeho rukopis můžeme najít na mnoha budovách, které vznikly na počátku 20. století, včetně šumperské radnice. Podobné stavby z dílny tohoto architekta můžeme najít i v samotné Vídni. Bergerovy stavby se cti dostaly pověsti města přezdívaného „Malá Vídeň“. Architekt Berger

se těšil přízni tehdejších investorů jako nositel romantického a historizujícího stylu. V jeho domech ale můžeme najít moderní stavební technologie, které zajišťují příjemný komfort jeho uživatelům. Stejný přístup zvolil i při architektonickém a stavebním ztvárnění vily. Ještě dnes můžeme obdivovat originální stavební prvky v interiéru budovy – originální vytápění, původní okna, dřevěné schodiště, štukovou výzdobu na stropě, originální lampu ve vstupních dveřích, dokonale provedení krovů a půdních prostor. Na fasádě nalezneme jedinečné sluneční hodiny, které měří po celá léta spravedlivě čas každému z nás. K budově původně patřilo i hospodářské stavení, ve kterém dnes sídlí právní kancelář. Pozemek obklopuje ručně kovaný plot, který je ovšem mnohem mladšího data. Opravena a dlážděním zpevněná je i přístupová cesta k vile. Za zmínku jistě stojí i pravidelně udržované okolí vily a zahrada plná růží.

Po druhé světové válce připadla budova státu, a jak již bylo zmíněno, od roku 1946 je zdravotním střediskem. V roce 1993 byla budova privatizována sdružením lékařek, které tvořily MUDr. Polachová, Adamová, Nohelová a Částková. Od roku 2011 je jejím jediným vlastníkem MUDr. Dana Polachová. Dnes je budova ve výborném stavu. Díky pravidelné údržbě a opravám je radost se vilou projít a také si ji zvenčí prohlédnout. Vše je opravováno a udržováno v původním duchu, aby byl zachován charakter budovy z první republiky. Ruka dobrého hospodáře je vidět na každém kroku.

Poděkování za poskytnuté fotografie a informace patří Mgr. Kristině Lipenské, historičce umění a knihovnici z oddělení odborné činnosti Vlastivědného muzea v Šumperku a Mgr. Michaelle Kollerové, historičce Vlastivědného muzea v Šumperku.

Zdroj: Kulturní život, společenský měsíčník města Šumperka, MK ČR E 16464, 53. ročník

MODERNÍ ZDRAVOTNICKÁ TECHNIKA V NOVÉM PAVILONU P

Rekonstrukce pavilonu P přinesla nejen nové prostory, ale také moderní přístrojové vybavení v řádech milionů korun. V polovině června letošního roku došlo k přestěhování ošetrovatelských lůžek z pavilonu F do nového pavilonu komplexní následné péče s označením P, ve kterém jsou i lůžka následné intenzivní péče.

S přesunutím ošetrovatelského úseku a rozšířením o nová oddělení došlo k zakoupení další přístrojové techniky. Přístrojové vybavení již dlouhodobě odpovídá tomu nejvyššímu standardu. Plně elektricky polohovatelná lůžka, defibrilátory včetně AED (automatických externích defibrilátorů), aktivní antidekubitní matrace, plicní ventilátory, EKG nebo centrální monitorovací systém. U pacientů, kteří jsou dlouhodobě upoutáni na lůžko a mají těžký průběh nemoci, je zapotřebí předcházet proleženinám neboli dekubitům. To zajišťují zmiňované aktivní, antidekubitní matrace. Zjednodušeně se jedná o nafukovací matrace s jednotlivými komorami neboli válci namířenými kolmo na tělo. Fungují na podobném principu, jako klasické matrace s různě tvrdými zónami, které máme doma. Jediným rozdílem je, že při statickém ležení pacienta v bezvědomí jsou antidekubitní matrace schopné se nafukovat a vyfukovat tak, že tlačí pacienta proměnlivě po celém těle, čímž předchází vzniku proleženin.

Nové ventilátory a lůžka jsou velkým benefitem pro pacienty, ale i personál. Personál oceňuje především intuitivní nastavení, kdy přístroj sám na základě zadaných parametrů: pohlaví, výšky a váhy, navrhne ventilační schéma pro konkrétního pacienta. Což má ve výsledku výhodu pro personál, který může srovnat svůj úsudek s doporučením přístroje a ujistit se tak v jeho správnosti. U lůžek je to již zmíněná možnost elektrického polohování usnadňující personálu poskytovanou péči a zejména vyšší pohodlí pro orientované pacienty.

„STARÁ CHIRURGIE“ PROŠLA OMLAZOVACÍ KÚROU A DOSTALA JMÉNO PAVILON P

Kdybychom se na jakémkoli shromáždění obyvatel Šumperka a širokého okolí zeptali, kdo nikdy nebyl v budově, o které budeme dnes psát, asi by mnoho lidí ruku nezvedlo. Kotníky, kolena, předloktí, klíční kosti, tržné i řezné rány, úrazy na sportovištích, nehody v hodinách tělocviku, na výletech, při stavbách domů, práci na chatě a na zahradě atd. Ale také záněty slepého střeva, žlučníky, křečové žíly, střevní a žaludeční problémy a mnoho dalších onemocnění. Všichni lidé s vyjmenovanými problémy se nakonec potkali v čekárně chirurgie šumperské nemocnice s nadějí, že zde najdou lékaře, který jejich zdravotní problém vyřeší. Asi přitom nikdo nepřemýšlel, jaká je historie tohoto, pro Šumperk téměř kultovního místa.

Historie dnes nového již zrekonstruovaného pavilonu trvá stejně dlouho jako samotná existence nemocnice. Byl totiž jednou z prvních staveb, které byly uvedeny do provozu jako městská nemocnice. Stavba byla zahájena v roce 1894 a veřejnosti pak slavnostně předána 9. března 1896.

Již tehdy zde bylo specializované chirurgické pracoviště. Chirurgie ale v té době zahrnovala mnohem širší řadu oborů, které jsou v současné době samostatnou specializací.

Již v průběhu 19. století se ve městě nalézala zařízení, která sloužila jako nemocnice. Jedna z nich byla v dnešní Kozinově ulici a dodnes ji můžeme poznat podle věžičky, která se tyčí nad střechou. Později se nemocnice přestěhovala do budovy, kterou k tomuto účelu věnoval šumperský podnikatel a mecenáš, ochránce sirotků a chudých, v té době již čestný občan města, Konstantin Zephyrescu. Stála v dnešních Smetanových sadech. Ale teprve s otevřením městské nemocnice roku 1896 a s výstavbou chirurgicko-gynekologicko-porodnického pavilonu se začala psát dlouhodobá historie systematického rozvoje šumperského zdravotnictví a nemocničního areálu bez ohledu na to, jak se střídala politická situace a státní režimy včetně dvou válečných epizod. O tom by „stará chirurgie“ mohla hodně vyprávět. Pracovali v ní lidé, kteří byli různými režimy

protěžováni, ale mnozí také zavrženi, pracovali a léčili zde třeba proto, že v té době nikdo jiný k dispozici nebyl. Byli sem dosazeni za zásluhy i posláni „za trest“. Složitá byla hlavně doba poválečná a také „normalizace“ po roce 1968. Ale všichni, kdo zde pracovali, měli jedno společné. Byli to vynikající lékaři, kteří dělali to nejlepší pro blaho pacientů bez ohledu na národnostní a politické přesvědčení. Jména lékařů jako Hager, Ehrlich, Sekanina, Štěpán, Mutafčiev, Korger, Fügner, Kratochvíl a desítky dalších vstoupila do dějin šumperského zdravotnictví právě v této historické budově. Možná dobré poselství pro dnešek...

Ale pojďme zpět k předmětu našeho zájmu a tím je hlavně budova, známá jako „stará chirurgie“, dnes moderní pavilon P. Ta prošla během více než sto let aktivní existence mnoha změnami. Již několik let po otevření se obě křídla budovy rozrůstala nejdříve do šířky a později i do výšky. Tento proces se nezastavil celé desítky let. Není divu, přibývalo obyvatel a tím i pacientů, úrazů, ale také moderních metod léčby. Větší nároky byly kladeny na průběh operací, proto se postupně přistavovaly nejenom prostory pro vyšetřování pacientů a lůžkové pokoje, ale také operační sály. V prvních desítkách let přístavby architektonicky ladily s původní budovou. Po druhé světové válce už se toto hledisko příliš nezohledňovalo, na architekturu již nezbyvaly finanční prostředky.

Rozvoj zdravotnictví a jeho nové potřeby v 80. letech minulého století si vyžádaly nové investice do šumperské nemocnice. Historická budova poněkud ztrácela svůj význam a zcela jej ztratila s otevřením nového moderního operačního pavilonu v roce 1993. V následujících letech měla skutečně „namále“. Přes veškeré úsilí budovu zachránit se nedařilo během dalších 20 let najít žádný smysluplný projekt. Přes velkou snahu města Šumperka jako vlastníka budovy se nepodařilo ve stejný moment

sehnat peníze na investici a zároveň provozovatele, který by byl schopen objekt smysluplně a bez provozních ztrát využít. Z minulosti existují i studie na rekonstrukci budovy, které ale výrazně mění její vnější vzhled. Teprve po čtvrt století a poté, co se jediným vlastníkem nemocnice stal MUDr. Martin Polach, MBA, se podařilo historicky první nemocniční pavilon zachránit. Město Šumperk odprodalo nemocnici chátrající dům, neprodleně byly započaty projektové práce, a hlavně byl prosazen záměr vybudovat zde jedno z nejmodernějších center péče o pacienty, kteří potřebují různý stupeň intenzivní, ale především dlouhodobé péče. Staráme se zde o pacienty částečně soběstačné, ale také o ty, kteří potřebují podporu dýchací a monitorovací techniky.

Pavilon byl rekonstruován s citem pro původní architekturu a také jeho vnější vzhled je skutečnou chloubou nemocnice. Vnitřní dispozice pak plně odpovídají současnému trendu následné péče. Světle a prostorné pokoje vybavené veškerou potřebnou technikou, včetně speciálních lůžek s matracemi, které zabraňují proleženinám. Prostorné chodby i koupelny, kde se dá dobře manipulovat s lůžky. Barevné značení pak pomáhá orientaci na jednotlivých odděleních, která jsou členěna podle intenzity poskytované péče. Samozřejmě nechybí společenská místnost pro pacienty i jejich návštěvy.

Celková investice se nakonec zastavila na čísle přesahujícím 200 milionů korun, ale výsledek stojí za to. Investorem byla Nemocnice Šumperk a.s., architektonické ztvárnění navrhl Ateliér Frydek – projekční kancelář, Ing. arch. Blanka a Boris Petrovovi. Nutno říci, že s velkým citem pro zachování původního vzhledu. Hlavní je ovšem fakt, že pavilon P bude sloužit další desítky let lidem, kteří potřebují intenzivní ošetrovatelskou péči a pomoc našeho zkušeného personálu.

NEMOCNICE ŠUMPERK

S NAŠIMI BENEFITY
SE BUDETE MÍT JAKO
V BAVLNCE!

PŘIDEJTE SE
K NÁM!

- Stabilní zaměstnavatel v regionu
- Perspektiva dalšího odborného růstu
- Jistota pro Vás i Vaši rodinu
- Smysluplné zaměstnání
- Záruka kontinuálních investic do zaměstnanců i pracovního prostředí
- Podpora rovnováhy osobního a pracovního života
- Finanční i nefinanční benefity pro zaměstnance i jejich rodiny
- Ocenění „Human employer“ díky zajištění služby ELA

Adresa a kontaktní informace

Nerudova 640/41, 787 01 Šumperk • T: 583 331 111 • E: info@nemocnicesumperk.cz

www.nemocnicesumperk.cz